

Annette Smith

La British Association for the Advancement of Science (BA, Associació Britànica per a l'Avenc de la Ciència) és una organització única al Regne Unit, per la possibilitat oberta que ofereix de fer socis. Les seves activitats se centren en la comunicació i la valoració de totes les àrees de la ciència; forgen enllaços entre les diferents especialitats i treballen conjuntament per comunicar, debatre i promoure tots els aspectes de la ciència i la seva influència en la vida quotidiana.

Des de la seva fundació, el 1831, quan va rebre el nom complet, la BA s'ha dedicat a la realització dels seus objectius. El seu reconeixement arriba fins al punt que se la pot trobar al diccionari sota l'entrada BA.

Sra. Smith, des de quan treballeu a la BA?

He treballat a la BA els darrers set anys, primer com a delegada regional al NW d'Anglaterra, després al departament d'associats i al grup de gent jove i, ara, com a responsable de l'organització de grans esdeveniments, com són el Festival de Ciència i la Setmana Nacional de la Ciència.

Sóc física de formació. Vaig treballar durant alguns anys en física de la salut a la indústria nuclear; més endavant vaig ensenyar en escoles, fins que vaig enfocar la carrera cap a la formació de mestres. Crec que la meua formació de científica i, més endavant, de docent, m'ha conduït de manera natural a organitzar actes que proven de comprometre ciència i públic. A més, la recerca que vaig dur a terme mentre completava un mestratge en

pedagogia em va proporcionar l'interès en aquest camp.

Ens podrieu explicar la història de la BA i l'evolució de les seves activitats vers el públic?

La BA va començar les seves activitats el 1831, data que li dona una certa antiguitat, i el seu principal objectiu va ser dur la ciència arreu del país; dur-la més enllà de la capital, Londres, perquè es considerava que la ciència era una activitat molt centralitzada, concepció que s'interpretava com un factor limitant. Per tal de poder-lo realitzar, es va començar amb una reunió anual que, ara, s'ha transformat en el Festival de Ciència, que té lloc al setembre i al qual participen molts investigadors i científics eminents que expliquen les troballes que han pogut fer durant l'any a un públic no especialista. Per tant, des del 1831 hi ha un contacte entre els científics i el públic.

Des d'aleshores les coses han canviat considerablement, perquè en aquell moment, els científics eren conceptuals com a persones de bonic i noble caràcter que dedicaven la seva vida a una tasca reconeguda, tot i que només es considerava que parlaven per a homes. Però ara les coses han canviat molt, perquè abans el científic només exposava les seves troballes, feia un monòleg, no dialogava amb el públic. No ens fa angúnia reconèixer que això va durar fins ben entrat el segle xx; no es dirigia a dones, a nens, en fi, a altres grups socials. Òbviament, això ha variat, i el desenvolupament més enorme ha tingut lloc en els darrers vint anys. Vam començar canviant la reunió per un Festival de Ciència, que té lloc en diverses ciutats del país: aquest any ha estat a Leicester, l'any passat va ser a Glasgow, l'any que ve serà a Manchester, després potser anirem a Exeter... El Festival es desplaça pel país. Rarament es fa a Londres, atès que l'objectiu final és dur la ciència arreu.

Des que en aquest país, el Regne Unit, hi ha hagut l'explosió

d'activitats de ciència per al públic, algunes han estat creades per la BA i d'altres, per altres institucions. Si ens situem en els darrers deu anys, quan va començar a proposar-se la Setmana Nacional de la Ciència com una altra mena d'activitat: ja no eren els científics els qui es dirigien al públic, sinó que eren persones del públic les que podien exposar activitats relacionades amb la ciència i compartir-les amb altra gent. Algú ho va xiuxiuejar al govern, i el ministre de ciència del govern d'aquell moment va dir: "D'acord, endavant; però que no es tracti d'un gran esdeveniment". Ens vam quedar un xic decebuts; però, malgrat tot, vam tirar endavant. I la resposta que vam tenir va ser d'unes sis-centes o set-centes persones que van aportar les seves activitats relacionades amb la ciència per tal de continuar la iniciativa, amb un programa força raonable de propostes. Tots, fins i tot el govern, vam quedar molt complaguts i ha continuat finançant-nos la Setmana de la Ciència. Per tant, el que nosaltres fem per la Setmana de la Ciència és posar en un programa totes les activitats que es fan. Com a BA, n'organitzem poques. El nostre objectiu és posar en comú totes les activitats que altres institucions, grups, persones..., fan. Per tant, la nostra tasca és animar les persones que desenvolupen activitats a exposar allò que fan relacionat amb la ciència. Les ajudem a trobar recursos, intercanviar idees amb altres persones que fan activitats equivalents, i finançament. És a dir, creem xarxa, ajudem a trobar recursos i organitzem el programa. Des del 1996, anomenem aquesta setmana: National Science Week.

Atès que la nostra Setmana de la Ciència té lloc al mes de març, la propera serà la desena. I hi estem preparant un cert canvi. Fins ara el nostre objectiu era aconseguir el màxim nombre d'activitats d'altres organitzacions, museus locals, col·legis, biblioteques...; persones que col·leccionen papallones, fotografies, per exemple. Tot és

benvingut, perquè es tracta de mostrar què fan les persones del carrer més que saber què fan els científics, ja que per això ja hi ha el Festival de Ciència. Però després de deu anys, el que ara volem és no fixar-nos tant en la quantitat de persones involucrades o en el nombre d'activitats, sinó en les fronteres. En cert sentit, pretenem assegurar les activitats que ja es fan i aprofitar la nostra experiència per ampliar el públic, els grups de persones als quals és difícil d'arribar. Joves que van deixar l'escola molt aviat, per exemple. Creiem que seria bonic arribar on són i organitzar-los activitats, com ara experiments de química casolana... No importa que siguin grans, el que importa és que l'activitat vagi dirigida a ells. Per tant, volem mirar cap a altres llocs, també comunitats minoritàries; contactar-hi.

I, pel que fa al Festival de Ciència, com seleccionem els ponents i les ponències?

Per participar-hi no cal tenir cap qualificació. Ara bé, sí que intentem arribar als departaments de les universitats; però qualsevol persona pot demanar participar-hi. Després hi ha un comitè que selecciona els treballs que s'hi presenten, tenint en compte que cal donar cabuda a participants de diversa procedència. D'altra banda, les seccions de la BA busquen també participants sobre diverses àrees de la ciència, com ara la química, però també sociòlegs, historiadors de la ciència, un registre ampli... Invitem també persones que treballen a la indústria. És molt obert. Mirem que hi hagi una proporció entre la presentació de resultats de recerca i les aportacions d'altres persones que no fan recerca... Mirem d'aconseguir que el Festival sigui un punt de trobada entre els científics de diverses àrees i persones interessades per la ciència d'altres procedències. Al Festival d'aquest any hi han participat molts arqueòlegs, per exemple... Tant arqueòlegs que fan estudis de camp com els que estudien el DNA de restes que troben d'éssers vius. Busquem el contacte interdisciplinari i el diàleg entre ells, els diferents punts de vista.

Hi pot participar tothom, doncs? Busqueu també el diàleg sobre temes més controvertits, com pot ser la fabricació d'aliments modificats genèticament?

Sí, sí; el Festival és obert a tothom. Hi convidem col·lectius ben diversos, que solen estar força motivats

pels temes científics. Mirem, a més, que no costi gaire, que sigui assequible per a un públic ampli, tot i que no podem fer-ho gratuït. I procurem també que hi hagi una connexió entre el públic i el científic eminent que ha fet una xerrada exposant la seva recerca. Em sembla que és aquest el valor del Festival, que qualsevol que hi vagi –i hi pot anar tothom– pot adreçar-se als científics que també hi participen.

Quants participants hi ha al Festival?

Prop dels tres mil participants, entre els quals hi ha com uns quatre-cents ponents; un nombre molt elevat. Però podríem dir que el nombre més elevat de participants són periodistes que vénen de tot el Regne Unit i també de l'estranger, fonamentalment de premsa i ràdio, alguns de TV. Entre altres coses, en fem una gran difusió als mitjans. El que fan els periodistes que vénen és omplir-se de continguts, per dir-ho d'alguna manera, i anar estudiant el material que recullen durant l'any. O sigui, que el ressò del Festival dura tot l'any, més enllà de la setmana que se celebra el Festival. Això fa que, moltes vegades, les persones que no s'havien assabentat que el Festival tenia lloc a la seva ciutat, ho llegeixen posteriorment a la premsa.

Com us ho feu perquè hi vagi tant de públic a les activitats de la Setmana de la Ciència?

Bé, doncs organitzem un programa d'activitats que té força difusió; en fem ressò mediàtic... Però en aquests deu anys hem trobat que la premsa nacional ha perdut interès en aquesta mena d'activitats, si no és que organitzem alguna cosa ben espectacular. Per tant, el que fem és encoratjar els organitzadors perquè busquin ressò a la premsa local, quines són les passes per aconseguir que hi participin més escoles, què han de fer per tal de persuadir els periodistes locals..., que no poden confiar només en la difusió del programa per atraure públic. També tenim constància que el nostre lloc web de la Setmana de la Ciència cada cop es visita més. Per tant, el tenim força actualitzat. Oferim també la possibilitat que els organitzadors s'hi anunciïn i que el públic opini sobre les activitats. El resultat final, pel que sabem fins ara, és que funciona força bé.

I com tot té un preu, com ho patrocineu?

Els diners són un problema constant. Obtenim diners de l'Oficina de Ciència i Tecnologia

estatal, que cobreix el cost de coordinació, el treball d'un parell de persones que organitzen la Setmana de la Ciència, el lloc web. Però no podem fer gaire més que ajudar-los a buscar patrocini; tenim persones acostumades a buscar finançament en diversos camps, i posem la seva experiència a disposició dels que el demanen. Contactem per exemple amb el COPUS (Comitè for Public Understanding of Science), que ofereix ajuda; els consells de recerca poder oferir també finançament per a la promoció de les activitats de recerca de la Setmana de la Ciència; l'Institut de Física, el de Química... Tots donen diners a persones que realitzin activitats... Encoratgem les persones que hi estiguin interessades, en tots els aspectes; també, a buscar els diners, a fer-ne publicitat. La meua teoria és que els que treballen han de cobrar alguna cosa. Perquè els voluntaris poden ser molt entusiastes, però no es pot confiar només en la bona fe de la gent.

Heu mencionat el COPUS, una iniciativa del govern per incrementar la comprensió pública de la ciència. Ens enpodríeu donar la vostra opinió?

El COPUS es va fundar com un projecte comú entre la Royal Institution, la Royal Society i la BA; o sigui, que les tres institucions dedicades a la ciència treballaven juntes. Era una plataforma combinada, i en els primers dies la tasca a realitzar es va anomenar: Public Understanding of Science (Comprensió pública de la ciència). Ara, més aviat, totes aquestes tasques s'emmarquen sota el terme Raising Public Awareness (Augmentant la consciència del públic). Allò que es va tractar com un monòleg dels científics cap al públic, ara es considera que hi ha d'haver una comprensió del públic cap als científics, tant com dels científics cap al públic. Exemples en tenim en els organismes modificats genèticament, teràpia gènica... Hi ha moviment en el sentit del diàleg. És un moment de canvi.

Cristina Junyent

Més informació:

BA: www.the-ba.net

COPUS: www.copus.org.uk